

Potem ko je bila pred poletjem v Celju odprta razstava o medvojnih in povojnih grobiščih z naslovom Prikrito in očem zakrito, se je marsikdo vprašal, zakaj ne najprej v slovenski prestolnici. Odgovor je bil za poznavalce razmer znan: zato, ker na primer v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani, kamor bi takšna razstava sodila, takratno vodstvo muzeja zanjo ni pokazalo posluha. No, medtem je vodenje ljubljanskega muzeja prevzel zgodovinar Jože Dežman, ki je takoj dejal, da bo razstava po zaprtju v Celju preseljena v Ljubljano. Tako je od 13. septembra razstava, ki jo je kot član vladne komisije za prikrita grobišča in avtor projekta Evidentiranje prikritih grobišč vzorno pripravil zgodovinar dr. Mitja Ferenc, na ogled tudi v Ljubljani. Tu so jo

Odprte razstave o zločinih revolucije v Ljubljani

nekoliko dopolnili, saj so v avli muzeja izpisani temeljni podatki z imeni in priimki žrtev, ki leže v prikritih grobiščih. Okrog 12.000 jih je, kolikor jih je v prejšnjih letih ugotovila Nova slovenska zaveza. Sredi avle je postavljen domiselni posnetek kraškega brezna. Odprta razstava so se udeležile nekatere znane osebnosti (škof Anton Stres, minister za pravosodje Lovro Šturm, vrh policije in mnogi drugi). Avtor razstave dr. Mitja Ferenc je v nagovoru poudaril, da je pričakoval, da bo po odprtju razstave v Celju država kaj storila glede te žgoče problematike, ven-

dar se ni zgodilo nič. Kmalu bo minilo leto, ko je bila odpravljena "stara" vladna komisija za prikrita grobišča, vlada pa še vedno ni imenovala nove. Veliko slabe volje je povzročil tudi nastop Spomenke Hribar, članice prejšnje vladne komisije, ki je v svojem nagovoru spet zvalila krivdo na žrtve revolucionarnega nasilja. Kot da noče razumeti, da vojne, kaj šele mirnega stanja, nobena politična klika ne more zlorabiti za pobijanje svojih političnih nasprotnikov, pa naj bo pred tem politični spopad še tako oster. Kot vzrok za medvojno morijo je navedla celo dogajanje petdeset let pred vojno, ko naj bi bila Cerkev uprizarjala gonjo proti političnim nasprotnikom. Noro! Organizator razstave – čeprav si zanjo zasluži vse pohvale – bi se moral zavedati, da je daleč najbolj poklicana, da ob takšni temi kaj pove, Nova slovenska zaveza, ki že petnajst let po svojih najboljših močeh skrbi za žrtve revolucije. To, da npr. Justin Stanovnik ni bil povabljen, da bi izrekel nekaj besed, je kar majhen škandal. Ne nazadnje sta tako vladna komisija kot muzej na temi delala z državnim denarjem, NSZ pa je doslej vse naredila iz etičnih vzgibov. Kakor koli, to je razstava, ki jo je treba videti!

V. M.